

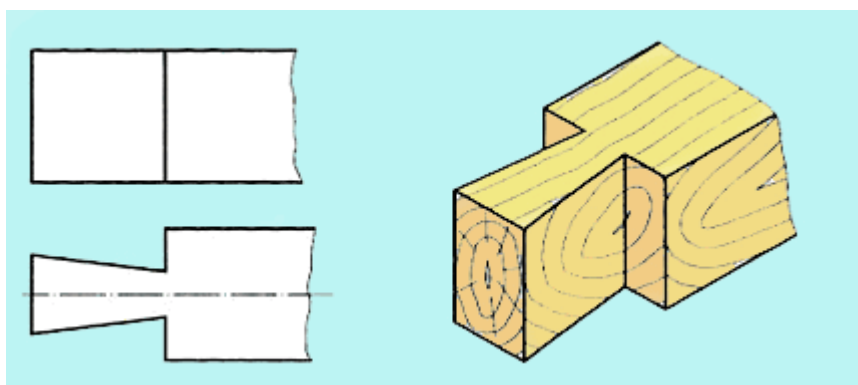
урок №6

Наочні зображення предметів у системі аксонометричних проекцій.

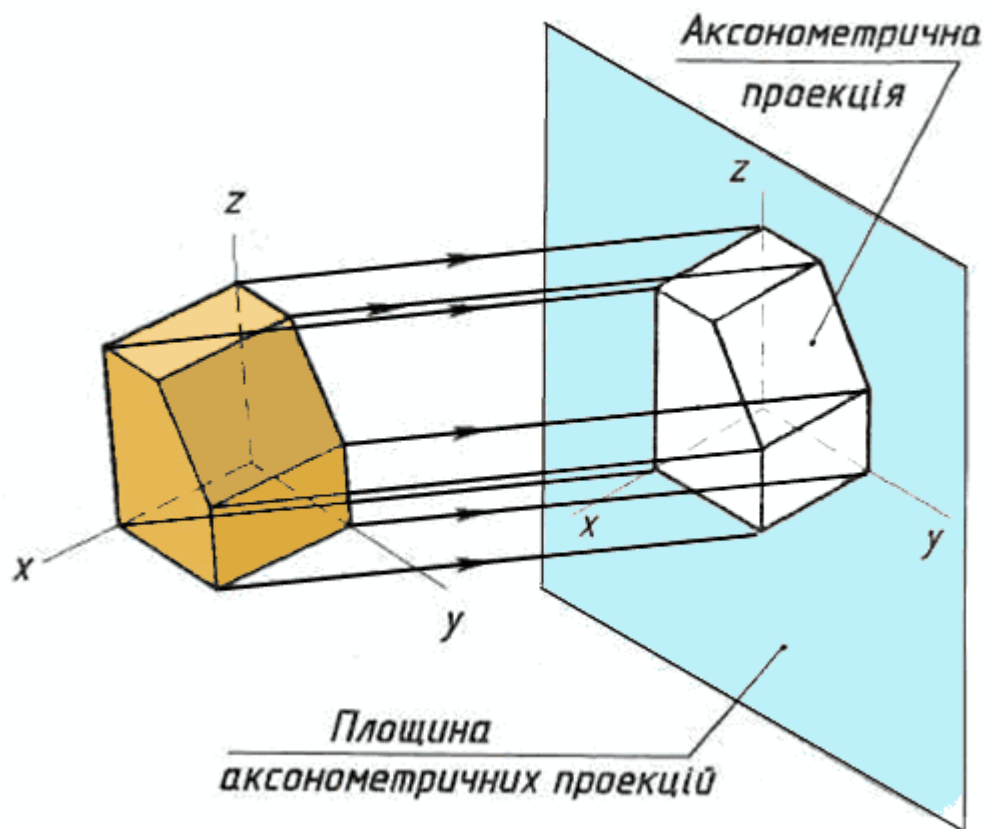
1. Загальні відомості про аксонометричні проекції.

Для утворення вигляду предмет умовно розміщують усередині прямого тригранного кута, сторони якого являють собою площини проекцій — фронтальну, горизонтальну і профільну. Послідовним проєціюванням предмета на ці площини одержують зображення видимих його сторін — вигляди. Кожний вигляд зокрема дає уявлення про форму предмета тільки з одного боку. Щоб створити уявлення про форму предмета в цілому, потрібно проаналізувати і порівняти між собою окремі вигляди. Створення цілісного уявлення про предмет за його виглядами на кресленні — завдання досить складне.

Предмет можна спроеціювати на площину проекцій і таким чином, щоб на утвореному зображенні було видно декілька його сторін. Утворене таким чином зображення називають *наочним*. За ним уявити форму предмета легше, ніж за окремими виглядами.

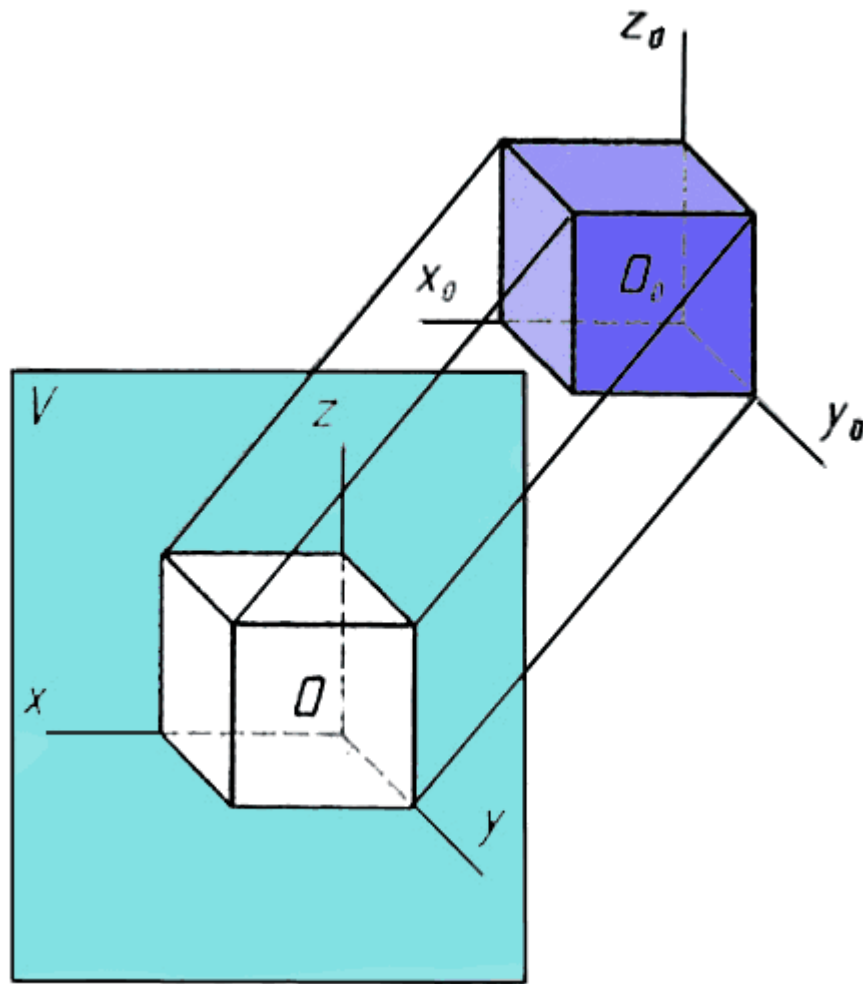
Щоб одержати наочне зображення, предмет певним чином розміщують відносно координатних осей x , y і z і разом з ними проєціюють його на довільну площину. Цю площину називають *площиною аксонометричних проекцій*, а проекції координатних осей називають *аксонометричними осями*. Зображення предмета на площині аксонометричних проекцій називають *аксонометричною проекцією*.

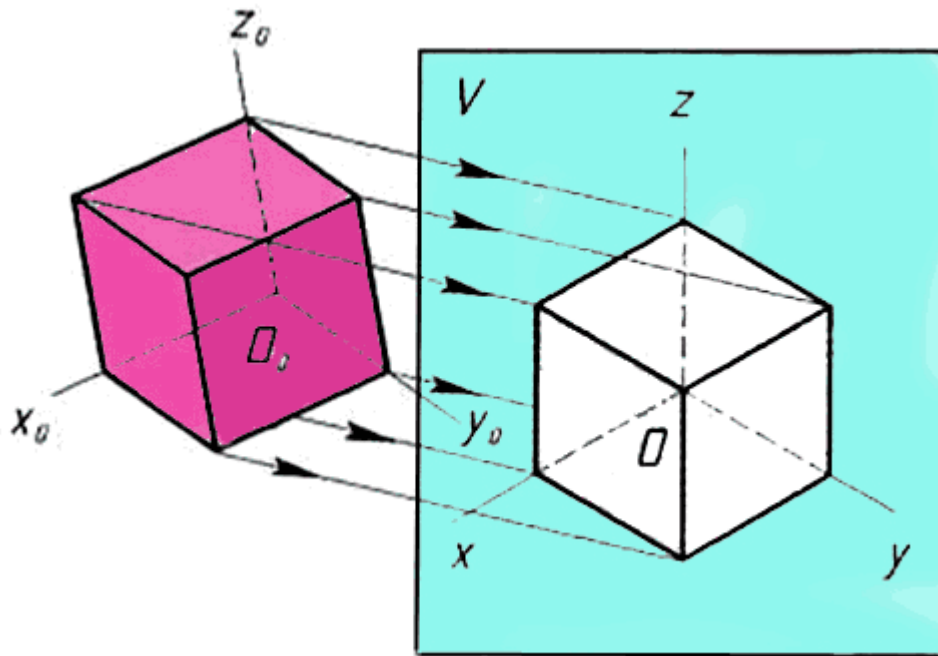
На основі аксонометричних проекцій виконують технічні рисунки, які застосовують для пояснення будови різних предметів.

2. Види аксонометричних проекцій.

Залежно від положення координатних осей, а значить і самого предмета, відносно площини аксонометричних проекцій, утворюються різні аксонометричні проекції. Розглянемо ті з них, які використовують найчастіше. Аксонометричне зображення може бути утворене косокутним і прямокутним проєціюванням. Утворення аксонометричного зображення косокутним проєціювання показано на рисунку а.

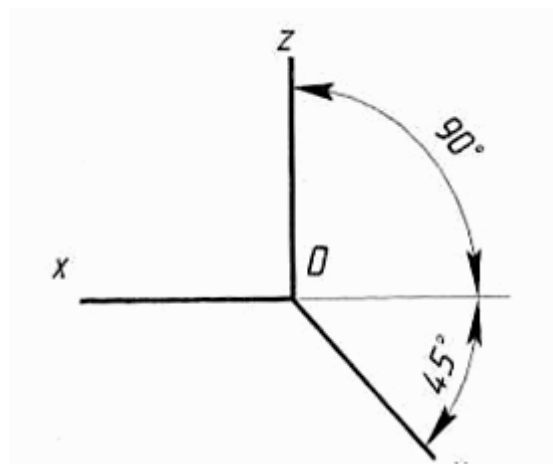

Предмет розміщують так, щоб його передній і задній боки, а також осі x і z , з якими він суміщений, були паралельними площині аксонометричних проєкцій. Проеціювання здійснюють паралельними променями під гострим кутом (меншим за 90°) до площини аксонометричних проєкцій. На одержаній аксонометричній проєкції передній бік предмета зображується в натуральну величину, а лівий і верхній будуть дещо спотвореними. Утворену косокутним проєціюванням аксонометричну проєкцію називають *фронтальною симетричною проєкцією (диметрією)*. Утворення аксонометричного зображення прямокутним проєціювання показано на рисунку.

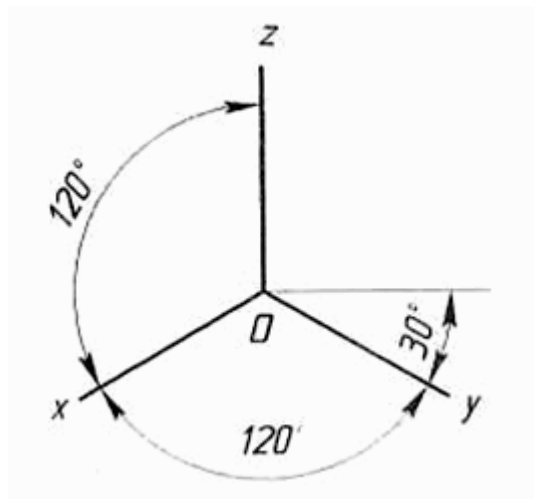

Предмет розміщують так, щоб три його боки з осями x , y і z були нахилені до площини аксонометричних проєкцій під однаковими кутами. Проеціювання здійснюють паралельними променями, спрямованими перпендикулярно до площини аксонометричних проєкцій. На одержаній аксонометричній проєкції видно три боки предмета, але з деякими спотвореннями. Утворену прямокутним проєціюванням аксонометричну проєкцію називають *ізометричною проєкцією*. Для побудови аксонометричних проєкцій розміри зображень відкладають уздовж аксонометричних осей x , y і z . Тому побудову аксонометричної проєкції починають з проведення аксонометричних осей.

Осі фронтальної диметричної проєкції розміщують так: вісь x — горизонтально, вісь z — вертикально, вісь y — під кутом 45° до горизонтальної лінії.

Положення осей ізометричної проєкції розміщують так: вісь z розміщують вертикально, осі x та y під кутом 120° до осі z або під кутом 30° до горизонтальної лінії.

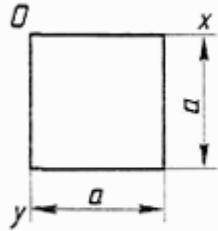
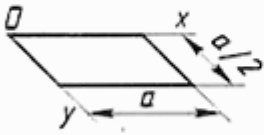

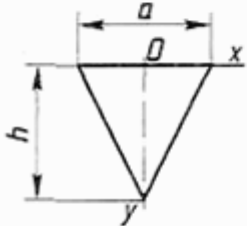
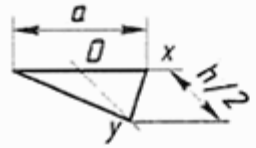

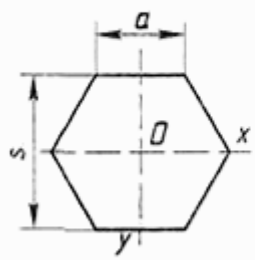
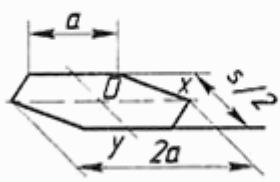

3. Геометричні побудови аксонометричних зображень.

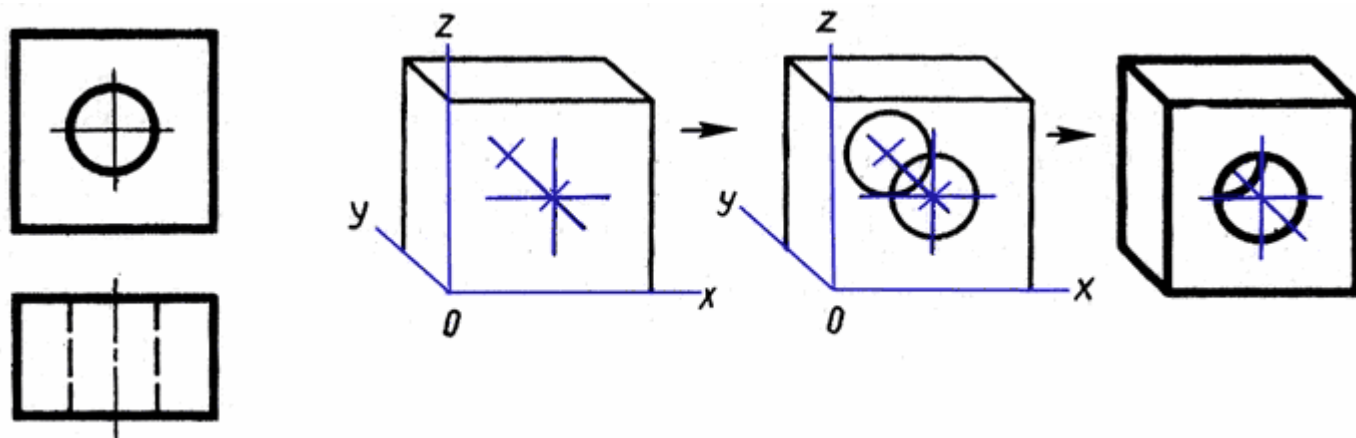
Слід звернути увагу на спотворення зображень. Однак для оперативності побудови зображень будемо враховувати лише значні відхилення. Це, зокрема, всі відстані по осі y в фронтальній диметричній аксонометрії. Побудова аксонометричних проєкцій плоских фігур, розміщених вертикально.

Зображення в прямокутній системі координат	Послідовність побудови аксонометричної проєкції	Фронтальна диметрична проєкція
	Квадрат. Уздовж осей x і z відкладають відрізок a , що дорівнює стороні квадрата. З кінців відкладених відрізків проводять прямі, паралельні осям, до їх перетину	
	Трикутник. Уздовж осі x вліво і вправо від точки O відкладають відрізки, що дорівнюють половині довжини основи трикутника, а вздовж осі z — його висоту. Точки на осях x і z сполучають відрізками прямих	
	Шестикутник. Уздовж осі x вліво і вправо від точки O відкладають відрізки, що дорівнюють стороні шестикутника. На осі z симетрично точці O позначають точки, відстань між якими s дорівнює відстані між протилежними сторонами шестикутника. Від цих точок проводять вправо і вліво паралельно осі x відрізки, які дорівнюють половині сторони шестикутника. Кінці відрізків сполучають з точками на осі x	

Побудова аксонометричних проєкцій плоских фігур, розміщених горизонтально.

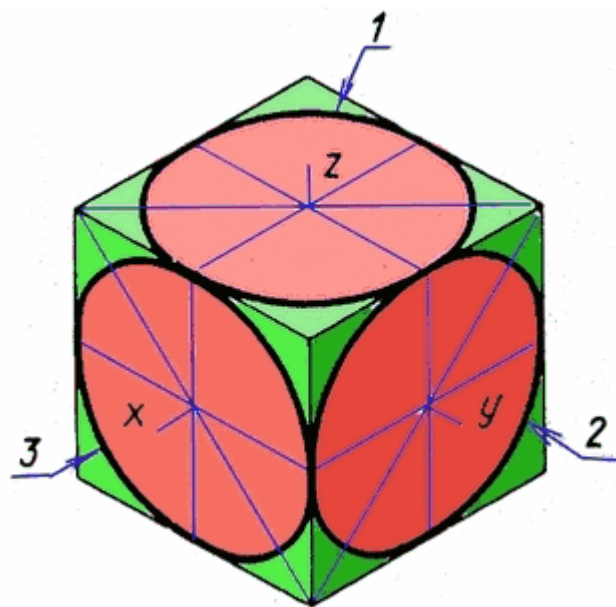
Зображення в прямокутній системі координат	Послідовність побудови аксонометричної проєкції	Фронтальна диметрична проєкція	
	Квадрат. Уздовж осі x відкладають відрізок a , що дорівнює довжині сторони квадрата, уздовж осі y — відрізок $a/2$ для фронтальної диметричної проєкції і відрізок a для ізометричної проєкції. З кінців відкладених відрізків проводять прямі, паралельні осям, до їх перетину		
	Трикутник. Від точки O відкладають уздовж осі x симетричні відрізки, що дорівнюють половині довжини основи трикутника, а вздовж осі y — половину його висоти $h/2$ для фронтальної диметричної проєкції і повну висоту h для ізометричної проєкції. Точки на осях x і y з'єднують відрізками прямих.		
	Шестикутник. Уздовж осі x вліво і вправо від точки O відкладають відрізки, що дорівнюють стороні шестикутника. Уздовж осі y симетрично точці O відкладають відрізки, які в сумі дорівнюють відстані s між протилежними сторонами шестикутника — для ізометричної і $s/2$ для фронтальної диметричної проєкції. Від точок, знайдених на осі y , проводять вправо і вліво паралельно осі x відрізки, які дорівнюють половині сторони шестикутника. Кінці відрізків з'єднують з точками на осі x		

Побудова диметричної аксонометрії деталі з круглим наскрізним отвором.

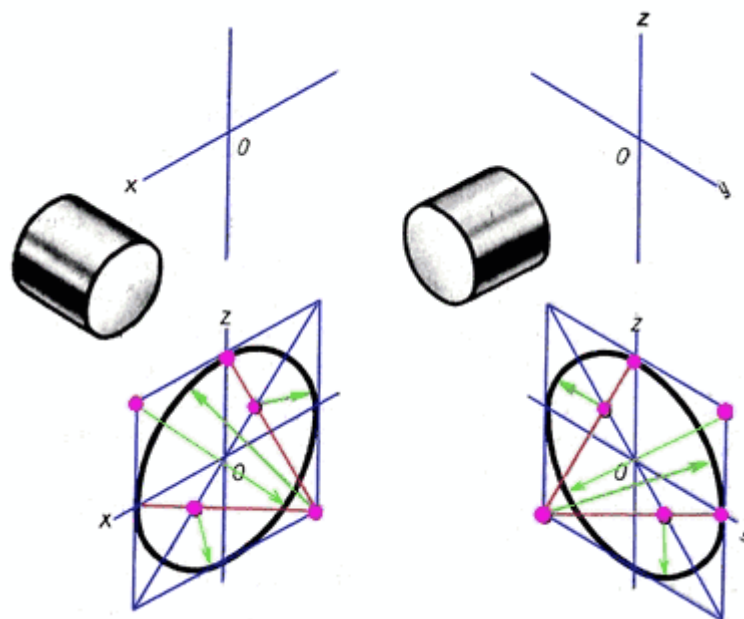

Зображення кіл в ізометричній проєкції.

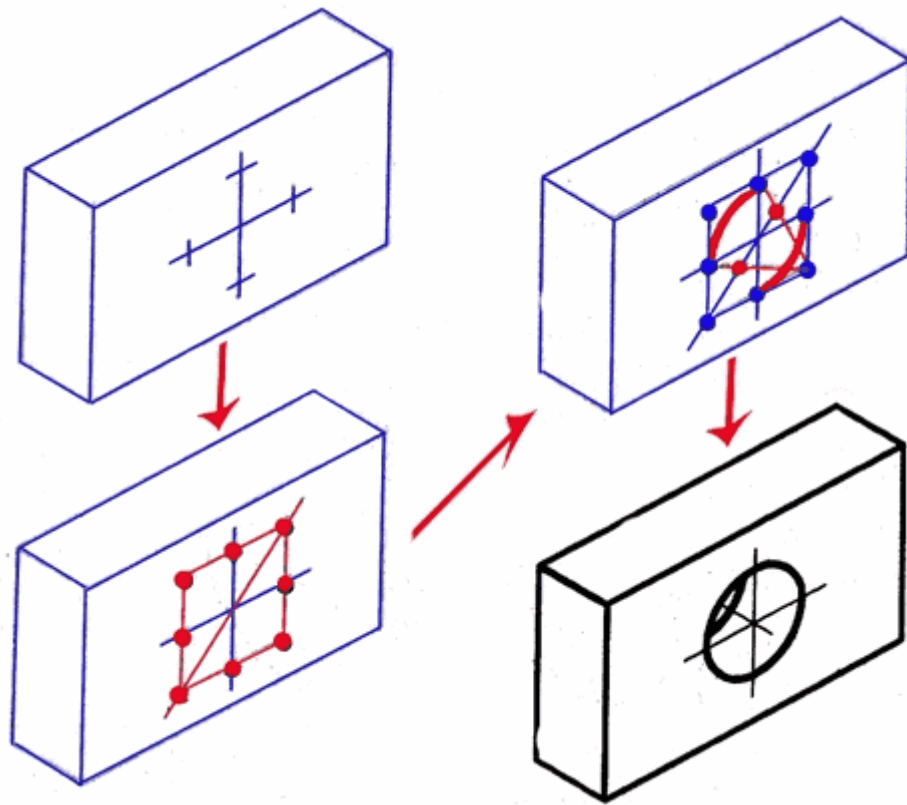

Побудова овалів.

Побудова ізометричної проекції деталі з отвором.

Для побудови аксонометричних зображень можна використати

програму Компас в режимі створення деталі.

Більше інформації про інструкцію за [посиланням](#).

[Закінчити урок](#)

[Робочий зошит](#)

П
О
К
А
З
А
Т
И

М
Е
Н
Ю

Навігація

Головна
Правила роботи з системою
Правила проходження дистанційних курсів
Безпека дітей в Інтернеті
Про авторів. Контакти
Звернутися в ЛІКТ
Новини
Електронні підручники
Робочі зошити
Уроки ON-LINE
Система «Перевірка знань» (СПЗ)
Вебінар
Як розпочати роботу з вебінарами?
Чат
Статистика
Обрані курси
Особисті налаштування
Особисті повідомлення
Користувачі

П
О
К
А
З
А
Т
И

М
Е
Н
Ю

Класи

Дошколярик
1 клас

2 клас

3 клас

4 клас

5 клас

6 клас

7 клас

8 клас

9 клас

10 клас

11 клас

Фізичне виховання

Бібліотечні уроки

Психологія

Позакласна робота Дистанційні курси

Учительська

Завершити роботу

В системі: гості(13), користувачі [master](#) [polishchyk40](#) [golub](#)
[Polinka](#) [olgavshalagino1](#)

Освітній портал ФМГ №17 м. Вінниці

Система перевірки знань

Інформаційно-освітнє середовище

Творча майстерня вчителя

ФМГ №17 м. Вінниці

Центр проведення олімпіад школярів

Лабораторія ІКТ

Електронний документообіг

▲ Bropy